

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quòd qui conuenerant Antiochiae Episcopi, cum Eusebius Emisenus
Alexandriam recusaret, Gregorio pro eo suffecto, fidei Nicaeae
confirmatae mutationem fieri curabant. Cap. VII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

SOCRATIS HISTORIAE

tuna erroris Sabelliani accusatum, gradu deiectum esse contigerat demigrasse. Deinceps cū Euphronio, qui Eustathio successerat, vna versatum, & quo sacerdotij munus vitaret, Alexandriam petrexisse: illic philosophiae operam dedisse: postea Antiochiā reuersum, Placiti qui successerat Euphronio familiaritate vsum fuisse. Inde ab Eusebio Cōstantinopolis Episcopo ad Alexandriæ episcopatū gerendum accepit: Verūm propterea, quod Athanasius à populo Alexandrino plurimum deligeretur, non eo profectum, sed missum ad urbem Emisenorum. Vbi de eius electione magna ad populum Emisenum excitata discordia (insimulabatur enim disciplinam Mathematicam exercuisse) fugam cepisse: Laodiceam ad Georgium, qui de eo multa prædicarat, se constituisse. Georgius verò illum Antiochiam deduxit, & per Placitum & Narcissum Emisam reducendum curauit: eum denuò in crimen erroris Sabelliani vocatum. Atque ista de eius electione Georgius fusiū disseruit. Ad extreūm adiungit, tum Imperatorem ad Barbaros fortè profectum, Eusebium inde abduxisse: tum pro certo compertum esse portentosas quasdam præstigias ab eo aeditas fuisse: sed de illis quæ sunt à Georgio de Eusebio Emiseno commemorata, hactenus.

*Quod qui conuenerant Antiochia Episcopi, cum
Eusebius Emisenus Alexandriam recusaret,
Gregorio pro eo suffecto, fidei Nicæa confirmatae mutationem fieri curabant.*

C A P. VII.

Eodem tempore cum Eusebius Antiochiae esset Episcopus Alexandriæ delectus, & eo proficisci extimescebat, Gregorio illum episcopatus gradum deferūt. Quare confecta, fidem cōmutare laborant: qui tametsi nihil eorum, quæ in concilio Nicenō acta sunt, reprehendere volebant, reuera tamen fidem Consuetudinis per crebra concilia labefactare & cuertere, & alias aliter de fide decidere aggressi sunt, ut paulatim homines ad Arij opinionem impellerent. Cæterum qua ratione ista acta sint, sequenti sermone ostendemus.

Epi-

Epistola ab illis de fide literis prodita, hæc quidem est.

NOS neq; sumus Arij sectatores (qui namq; fieri potest, vt cum simus episcopi, Ario presbytero auscultamus) neq; aliam fidem, quæ ab initio diuulgata sit, recipimus: sed, cùm in fidé eius studiosè inquirere, eaq; accuratè expendere niteremur, Arium potius ad nos reuerentem admisisimus, quæ eius opinioni sumus ipsi obsecuti: idq; ex iis, quæ dicentur, facile cognoscetis. Nam nos ab initio didicimus in vnum Deum totius vniuersitatis, omnium rerum, quæ tum mente, tum sensu percipiuntur, opificem & curatorem credere: & in vnum filium Dei vnigenitū, qui fuit ante omnia secula, & vna cū patre, qui cum genuerat, extitit: per quæ omnia visibilia, & inuisibilia facta sunt. Qui in nouissimis diebus secundum patris beneplacitum descendit, & carnem de sancta virgine aslumpfit. Qui omnē patris sui voluntatem expleuit: qui passus est, resurrexit, & ad cælos ascendit, & ad dexteram patris sedet. Et venturus est iudicare viuos & mortuos, & rex ac Deus in secula permanens. Credimus etiam in spiritum sanctum. Et si quid amplius adiungendum est: Credimus carnis resurrectionē, & vitam æternam. Ista cum in prima epistola scripsissent, ecclesiæ ministris cuiusque ciuitatis miserunt. At vbi paulò amplius Antiochiæ fuerant commorati, hanc fidei formulā quodammodo cōdemnantes, aliam de integro conscribendam curarunt, his ferè verbis. Credimus secundū euangelicam & apostolicam traditionem, in vnum Deum patrem omnipotētem, rerum vniuersarum opificem & fabricatorem. Et in vnu dominum Iesum Christū, filium eius vnigenitū, Deum, per quem omnia facta sunt: genitum ante omnia secula ex patre, Deum de Deo, totum ex toto, solum ex solo, perfectum ex perfecto, regem ex rege, dominū ex domino, verbum viuum, sapientiam, vitam, lucem veram, viam veritatis, resurrectionem, pastorem, ostium, cumq; nec conuerti, nec mutari posse, expressam diuinitatis, essentiæ, virtutis, cō filij, gloriæ patris imaginem, primogenitum omnis creaturæ: qui fuit in initio apud Deum, Deus verbum, sicut in Euangeliō dictum est: & Deus erat verbum, per quem omnia facta sunt, & in quo omnia consistunt.

SOCRATIS HISTORIAE

Qui in nouissimis diebus descédit de celis, & natus est ex virginē secundum scripturas, & homo factus, mediatorque Dei & hominum, Apostolus fidei nostræ dux vitæ, & sicut ait ipse de se: descendı de cælo, non ut facerem voluntatē meam, sed voluntatem eius qui misit me. Qui passus est pro nobis, & resurrexit pro nobis tertia die, & ascendit ad cælos, & sedet ad dexteram patris. Et iterum venturus est cum gloria & virtute iudicare vitios & mortuos. Et in Spiritum sanctum, qui credentibus ad consolationem, sanctificatiōnē, & perfectionem donatus est. Sicut etiam Dominus noster Iesus Christus præceperat discipulis suis, dicens: Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris, & filii, & spiritus sancti: hoc est pater, qui verè pater est: & filii, qui verè filius est: & spiritus sancti, qui verè spiritus sanctus est: quæ nomina non sunt temerè aut ociosè posita, sed accuratè exprimunt, propriam personam, ordinem & gloriam cuiusque eorum, qui nominantur, ut sint personis tres, consensu autem unus. Istam igitur fidem coram Deo patre, & filio suo Iesu Christo tenentes, omni tempore hæreticæ prauitati anathema denunciamus. Et si quis contra rectam ac sanam scripturarum fidem docuerit, vel tempus, vel seculum esse, vel fuisse, & ante filium Dei factum esse, anathema esto. Si quis dixerit filium creaturam, tanquam unam ex creaturis, aut germe, tanquam unum ex germinibus, & non sicut sacræ scripturæ singula eorum, quæ supra diximus, tradiderunt, aut si quis aliud aut docuerit aut euangelizauerit, præter id, quod accepimus, anathema esto. Nos enim omnibus, quæ à scripturis diuinis, à prophetis, & Apostolis tradita sunt, verè & ingenuè credimus, eaquæ diligenter sequimur. Eiusmodi fuere fidei formulæ episcoporum, qui tum Antiochiæ conuenerant: quibus Gregorius, quamquam nondum Alexandriam aduentauerat, ut Alexandria tamen episcopus subscriptis. Concilium autem iam tum ibi congregatum cum istas res transfigisset, aliasque nonnullas sanxisset, diuīsum est. Eodem tempore rerum publ. status forte fortuna magnopere perturbatus fuit. Nam gens Francorum (sic enim appellantur) in Romanorum fines, qui Galliæ finitimi sunt, incursionem fecit. Per idem tempus etiam in oriente terræmotus grauissimi facti sunt, idq; Antiochiæ

Ioan. 6.

Matt. 28.

tiohiæ vel maximè, vbi ad annum integrum terra concusſa
& exagitata fuit.

*Quomodo cum Gregorius deducentibus eum mili-
tibus Alexandriam venerat, Athanasius salu-
tem sibi fuga quæsierat. C A P. VIII.*

HIS rebus constitutis, Syrianus dux, & milites armati
vnq ad quinque milia, Grégorium Alexandriam de-
duxere. Ariani autem ibi illis venere subsidio. At qua-
ratione Athanasius ecclesia exturbatus, eorum manus effu-
gerit, dicendum arbitror. Iam aduerserat: populus per
totam noctem, quia communio futura erat, aduigilat. Ac-
cedit dux, militibus per phalanges dispositis, ecclesiam cir-
cumdat. Quæ cum animaduertisset Athanasius, omnē suam
curam & cogitationem eo contulit, ut populus nihil damni
ipsius causa caperet. Dat mandatum Diacono, ut preces po-
pulo prædicaret. Psalmum recitare iubet. Cum psalmus
suauiter & cum concentu decantaretur, vniuersus populus
per vnam portam ecclesiæ egreditur. Dum istud gerebatur
milites absque tumultu acquiescunt: Athanasius autem in
media canentiū turba euadit incolmis. Isto pacto, è pericu-
lo ereptus, Romam propere contendit. Tum Grégorius ec-
clesiam illam occupat. Populus Alexandrinus, quod factū
erat iniquo animo fereis, ecclesiam, quæ est Dionysii no-
mine appellata, incendit. Sed de his satis multa.

*Quomodo post mortem Eusebij populus Constan-
tinopolitanus Paulum rursus in episcopali sede
locauerat, & Ariani contra Macedoniū dele-
gerint. C A P. IX.*

Eusebius, simul atque ea, quæ volebat, confecerat, lega-
tum ad Iulium Episcopum Romanum oratum misit,
ut ipse in causa Athanasii iudex esse vellet, litisque di-
iudicationem ad se transferret. Verùm ea, quæ erant à Iulio
de Athanasio iudicata, ad aures Eusebij neutiquam perue-
nerunt. Nam paulo post dimissum Concilium, exiuit è vi-
ta. Quapropter populus Constantinopolitanus Paulum in
Ecclesiam denuo introducunt. Eodem temporeis momento